

Nr 191

Utlåtande i anledning av motioner om en plan för forskningsorganisationen vid universiteten.

(2:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 506 av herr Wallmark och II: 634 av herr Nordstrandh har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t för riksdagen framlägger en fullständig plan för forskningsorganisationens inriktning inom de olika universiteten.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande över motionerna från *universitetskanslersämbetet*. Ämbetet har anfört följande.

I motionerna I: 506 och II: 634 hemställs om en fullständig plan för forskningsorganisationens inriktning inom de olika universiteten. Med anledning härav får universitetskanslersämbetet framhålla, att inom ämbetsverket äger rum en fortlöpande långtidsplanering. Verket lägger numera varje år i samband med sina petita fram en långtidsplan, när det gäller högre tjänster vid universiteten. Genom en »rullande» sådan plan söker ämbetsverket tillgodose den vetenskapliga utvecklingen inom skilda forskningsområden och få till stånd en motiverad differentiering. I planeringsarbetet är ämbetsverket också inriktat på att undersöka möjligheten för en differentiering mellan olika lärosäten.

Utskottet. Utgångspunkten för motionerna är ett uttalande i årets statsverksproposition angående önskvärdheten av en specialisering och differentiering i fråga om den humanistiska forskningsorganisationen vid universitetet i Umeå. Motionärerna, som finner att en viss oklarhet vidlåder begreppsanvändningen i propositionen, vill inte motsätta sig att forskningsorganisationerna i Umeå får en viss särprägel under förutsättning att även de övriga universiteten efter hand i viss utsträckning ges en motsvarande speciell forskningsinriktning. Även utskottet finner det riktigt att man — i vissa fall av resursskäl, i andra av hänsyn till utvecklingen inom respektive ämnesområde och till de speciella förutsättningarna på orten — vid den fortsatta utbyggnaden av de olika universitetens forskningsorganisation räknar med en viss specialisering. Kemicentrum i Lund kan anföras som ett exempel på en av resursskäl motiverad specialisering. Som ett annat exempel på specialisering kan man nämna universitetet i Stockholm, där man inom de österländska språken genom specialisering sökt åstadkomma en lämplig forskningsmiljö. Intressant är också i detta sammanhang det pågående ar-

betet med ett centrum för medicin, farmaci och naturvetenskap på Artillerifältet i Uppsala.

Av universitetskanslersämbetets yttrande framgår att man inom ämbetet är inriktad på att få till stånd den differentiering inom olika ämnesområden, som kan anses motiverad, och därjämte en differentiering mellan olika lärosäten. Utskottet finner detta vara en riktig inställning och vill gärna framhålla vikten av att synpunkten hålles aktuell i ämbetets långtidsplanering och att man inte minst i detta hänseende söker överblicka utvecklingen så långt fram som möjligt. Utskottet förutsätter att kanslersämbetet i sina anslagsframställningar redovisar sina synpunkter i nu ifrågavarande hänseende. Med hänsyn härtill synes det knappast finnas skäl att hos Kungl. Maj:t hemställa om en fullständig plan för forskningsorganisationens inriktning inom de olika universiteten. Utskottet anser sig därför inte böra tillstyrka motionerna.

Utskottet hemställer

att riksdagen icke bifaller motionerna I: 506 och II: 634.

Stockholm den 1 december 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Gillström (s), Virgin (h), Ivar Johansson (cp), Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Holmberg (h), Hjorth (s), Wallmark (h), Björk (s) och Nyman (fp); samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Almgren (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Johansson i Norrköping (s), Gustafsson i Kårby (cp), Cassel (h), Källstad (fp), Jönsson i Arlov (s) och Elmstedt (cp).